Výchovný ústav, středisko výchovné péče HELP, základní škola a střední škola,
768 04 Střílky, Zámecká 107 **IČO 479 35 740**
tel: 573 375 015 fax: 573 375 116 ww.vustrilky.cz

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

pro školní rok 2026–2027

Minimální preventivní program (dále jen MPP) zařízení je zaměřen na výchovu a vzdělávání žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a emočně sociální rozvoj a zlepšení komunikačních dovedností. Odhaluje, brání a snižuje výskyt rizikových forem chování žáků zařízení, zvyšuje jejich schopnost činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí.

MPP staví na podpoře vlastní aktivity žáků našeho zařízení, na pestrosti forem preventivní práce, zapojení celého pedagogického sboru, spolupráci se zákonnými zástupci a dalšími institucemi.

Za sestavení MPP zodpovídá školní metodik prevence, nicméně jde o živý dokument, otevřený postřehům, poznámkám a návrhům pedagogických pracovníků. Lze jej průběžně aktualizovat, nebo k novému školnímu roku měnit. Vedení zařízení a všichni pedagogičtí pracovníci jsou seznámeni s jeho obsahem i přílohami, což potvrzují svým podpisem.

Ve VÚ, SVP Help, ZŠ a SŠ, Zámecká 107, 768 05 Střílky byl určen školní metodik prevence: Mgr. Alena Bowra – etoped

Konzultační hodiny po předchozí dohodě, případně na telefonu.

Školní metodik prevence poskytuje informace žákům, pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům, rodičům a ostatním zájemcům.

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM V ZŠ A SŠ

Základními kompetencemi prevence v rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu jsou:

- **Zvyšování sociální kompetence** – rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za své vlastní chování a uvědomění si a přijetí důsledků svého jednání.
- **Posilování komunikačních dovedností** – zvyšování schopnosti řešit komunikačně problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, zvládnutí neúspěchu a kritiky.

- **Vytváření pozitivního sociálnímu klimatu** – pocit důvěry a bezpečí, bez nadměrného tlaku na výkon, vytváření atmosféry pohody a klidu ve skupinách, prožívání bez strachu a nejistoty, formování zdravého a reálného sebevědomí.
- **Formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám** – pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot společnosti, humanistické postoje – úcta, důvěra, snášenlivost, empatie, spolupráce.
- **Stanovení pravidel chování –** s právy a povinnostmi všech účastníků života školy ve vyučování i v mimoškolní činnosti.

Vzhledem k tomu, že z podstaty zařízení u žáků v minulosti došlo k selhání primární prevence, je nutné klást o to větší důraz na průběžnou a důslednou sekundární a terciární prevenci.

LEGISLATIVNÍ RÁMEC

MPP vychází z pokynů Národní strategii prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027 (dále „národní strategie“) ze dne 13. května 2019 (č. j. 386/19 vláda schválila usnesením č. 329 ze dne 13. května 2019).

Základem pro tvorbu MPP je následující legislativní rámec:

- Zákon č.561/2004 Sb., O předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělávání, který ukládá povinnost vytvářet podmínky pro zdravý vývoj dětí, žáků a studentů a pro předcházení rizikového chování;
- Zákon č.109/2002 Sb., O výkonu ústavní a ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních;
- Vyhlášky č.438/2006 Sb., upravující podrobnosti výkonu ústavní výchovy a uložené ochranné výchovy ve školských zařízeních.

Dále se legislativně opírá o:

- Vyhlášku č. 72/2005 Sb., O poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních a následná vyhláška 607/2020 Sb.;
- Vyhlášku č. 317/2005 Sb., O dalším vzdělávání pedagogických pracovníků;
- Zákon č. 359/1999 Sb., O sociálně – právní ochraně dětí;
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) a související přílohy (k nahlédnutí na webových stránkách MŠMT a na nástěnce Evix (složka metodik prevence).
- Zákon č. 65/2017, O ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

FORMY RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Rozčlenění dle Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027:

- Interpersonální agresivní chování – agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedií, násilí, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie.
- Delikventní chování ve vztahu k hmotným statkům – vandalismus, krádeže, sprejerství a další trestné činy a přečiny.
- Záškoláctví a neplnění školních povinností, ve školských zařízeních se záškoláctvím rozumí také útěky žáků a jejich neplnění školních povinností.
- Závislostní chování – užívání návykových látek včetně alkoholu, netolismus, gambling.
- Nikotinismus
- Rizikové sportovní aktivity
- Rizikové chování v dopravě – chování v rozporu s oficiálními a neoficiálními pravidly, agresivní chování, neočekávané (neobvyklé) chování.
- Spektrum poruch příjmu potravy – mentální anorexie, mentální bulimie.
- Sexuální rizikové chování – předčasně zahájený sexuální život, promiskuita, nedostatečná ochrana při sexuálním chování.

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Výchovný ústav, středisko výchovné péče Help, základní škola a střední škola Střílky je zařízení sloužící dětem a mladistvým se soudem nařízenou ústavní výchovou, uloženou ochrannou výchovou nebo nařízeným předběžným opatřením.

Kapacita našeho zařízení je maximálně 48 chlapců. V rámci vzdělávání jsou dle věku zařazování do základní školy nebo po ukončení povinné školní docházky mají možnost se vyučit ve dvouletých učebních oborech – Lesnické práce, Stavební práce a Práce ve stravování.

V rámci výchovné činnosti jsou chlapci ubytováni na celkem šesti výchovných skupinách, každá s maximální kapacitou 8 lůžek. Umísťování do skupin zohledňuje diagnostiku a individuální výchovné potřeby chlapců.

Skupiny respektující konkrétní potřeby:

- 4. VS – ZIP pro chlapce s uloženou ochrannou výchovou,
- 5. VS – ZIP pro chlapce s uloženou ochrannou výchovou,
- 1 VS. - rodinná skupina zvýhodněná,

Skupiny 2. a 3. jsou skupiny běžné. Všechny zmíněné jsou umístěny v hlavní budově ústavu.

Další skupinou mimo hlavní budovu je „Domeček“ - samostatně stojící dům v areálu zařízení, který poskytuje nadstandardní vybavení a možnost pracovat na zvyšování samostatnosti intenzivněji. Je zaměřena výhradně na chlapce vystupující ze zařízení, resp. připravující se na výstup.

Zařízení má k dispozici také startovací byt, který je mimo areál zařízení v obci Střílky. Zde jsou

umísťováni chlapci zpravidla se připravující na výstup ze zařízení, u nichž je větší míra samostatnosti a zodpovědnosti. Slouží k dalšímu prohlubování zodpovědnosti a samostatnosti.

Zařízení disponuje víceúčelovým sportovním areálem s umělým povrchem, hřištěm na minigolf, venkovním kondičním workoutovým hřištěm, hernou se stolním tenisem a kulečníkem, vybavenou posilovnou, keramickou dílnou s pecí, relaxační místností, ošetřovnou s izolačním pokojem, počítačovou učebnou a učebnou s interaktivní tabulí.

O chod zařízení se stará vedení – ředitel Mgr. Ladislav Huťka, zástupce statutárního orgánu a vedoucí vychovatel Bc. Michal Hejda a vedoucí školy Mgr. Roman Musílek. Ve škole pracují 4 učitelé, odborný výcvik zajišťuje 7 učitelů odborného výcviku a 4 asistenti pedagoga. Na výchově pracuje 12 vychovatelů a 14 asistentů pedagoga (12 denní a 12 nočních, 2 asistenti pedagoga – výpomoc v rámci skupin. Soustavně v zařízení pracuje etoped, psycholog, 1 sociální pracovnice, 1 sociální pracovník, rozpočtářka, 2 účetní, uklízečka, krejčová a údržbář.

Součástí našeho výchovného ústavu je detašované pracoviště střediska výchovné péče Help v Uherském Hradišti, kde pracuje celkem 10 zaměstnanců (2 psychologové, sociální pracovník, 4 speciální pedagogové, asistent pedagoga, vychovatel a sociální pedagog).

V zařízení je kuchyň s jídelnou zajišťující stravování chlapců a zaměstnanců. Provozní a tři kuchaři pracují ve dvousměnném provozu a poskytují stravu pětkrát denně.

CÍLE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

Dlouhodobé a střednědobé cíle charakterizuje školní preventivní strategie na období 2026 – 2027.

Krátkodobé cíle

Zaměřené na děti

- Pravidelné mapování klimatu kolektivu dětí ve školních třídách a na výchovných skupinách.
- Pečlivý a důsledný výběr nových dětí, které mají přijít do zařízení (vyžádání zpráv z předchozích zařízení, škol, případně lékaře, osobní hovor s kurátorem, případně zařízením apod.).
- Začlenění nových žáků do kolektivu, podpora v průběhu adaptační doby (adaptační skupina, pobyty, průběžné hodnocení a pohovory).
- Pravidelné monitorování rizikových projevů v chování, varovných příznaků.
- Zahrnování dětí do stanovování pravidel, ale také dbaní na jejich dodržování.
- Věnovat se aktuálním individuálním potřebám dětí, v případě intenzivních potřeb svolat metodickou schůzku a společně plánovat intervence.
- Plánování a realizace různorodých volnočasových aktivit (sportovní, edukativní, rukodělné, sebeobslužné).

Zaměřené na pracovníky školského zařízení

- Důsledné dbaní na pravidelnou vzájemnou komunikaci dítě-pedagog, dítě-dítě, pedagog-pedagog, komunikaci se sociálními pracovnicemi, rodiči dětí apod. Spolupráce s kolegy,

vzájemné respektování nastavených pravidel s dětmi. Podílení se na vytváření pozitivní atmosféry v kolektivu pedagogů i dětí.

- Monitorování kolektivu dětí a vedení pravidelných záznamů o rizikových projevech.
- V případě výskytu rizikových projevů plánování a podílení se na minimalizaci těchto projevů, uplatňování osobního příkladu, pozitivní motivace. V případě oběti rizikových projevů poskytnou nezbytnou ochranu a pomoc oběti rizikového chování.
- Preventivní aktivity (edukace, diskuse, nácvik rolí, uvádění příkladů, vhodných forem komunikace) zařazovat do běžných činností s dětmi.
- Mapování rizikových míst a situací v zařízení, důsledné dodržování dozorů na rizikových místech.
- Iniciování besed, osvětových akcí, školení dle zájmů a potřeb každého pedagogického pracovníka.
- Pravidelné hodnocení pedagogického pracovníka s vedoucím pracovníkem, zvažování silných a slabých stránek, plánování seberozvojových aktivit.

Zaměřené na okolí školského zařízení

- Udržování kontaktů a dobré spolupráce s OSPODy, soudy, dalšími zařízeními, PMS, PPP, lékaři, specialisty, speciálními pedagogy, K-centrem Kyjov, apod.
- Aktivní vyhledávání nových služeb, pravidelné informování a konzultování situací chlapců.

Ukazatele pro výběr cílů

- Výsledky mapování klimatu.
- Vyhodnocení dotazníků a ústních sdělení.
- Výstupy z metodických schůzek a pedagogických porad.
- Hodnocení realizovaných preventivních programů, aktivit v rámci školy i výchovy.
- Podněty ze strany rodičů, dětí, ze schránky důvěry, pedagogických pracovníků apod.

FORMY A METODY PRÁCE

- individuální a skupinová práce s dětmi v rámci školní i mimoškolní činnosti
- schránka důvěry, dotazy a vzkazy ze schránky důvěry se jednou v měsíci anonymně zodpoví při setkání žáků na aktivním shromáždění zařízení
- návštěvy filmových a divadelních představení
- volnočasové aktivity – keramika, modelářství, sportovní činnosti
- projekty celoroční (zátěžová turistika, cyklistika, fotbal, lyžování, plavání, bruslení, stolní tenis, kondiční posilování, pro vystupující klienty projekt Dobrý start, rekreační a prožitkové pobyty, komunitní setkání, setkání s Káčkem, lamaterapie…)
- projekty zaměřené na určité téma (počítačové soutěže, umělecky nebo sportovně zaměřené soutěže,..
- individuální i skupinové konzultace s psychologem a etopedem (relaxace, pohybové aktivity vedoucí k uvolnění, arteterapie, aromaterapie, komunitní kruhy, …)
- přednášky odborníků – na aktuální témata (závislosti, léčba, rizika spojení s kriminalitou, právní dopady trestných činů, ….)

- návštěvy žáků v zařízeních – (K-centrum, Občanské sdružení Krok, PČR, Okresní soud, veletrh vzdělávání, psychiatrické a adiktologické ambulance…)
- dozory ve společných prostorách zařízení (chodby, dvory, jídelna,…)
- zvýšený dohled pedagogů při aktuálním nepříznivém psychickém stavu žáka
- omezení pohybu (izolace od kolektivu) a dohled asistenta u žáků vykazujících aktuálně rizikové projevy
- individuální programy rozvoje osobnosti (IPROD) – pomoc při zvládání školních povinností, podpora v náročných životních situacích (návaznost na IPOD)
- uplatňování přiměřených represivních nástrojů jako ochrany před dostupností návykových látek, prosazování respektování zákazu konzumace, přechovávání a distribuce omamných a psychotropních látek do zařízení je dán jednoznačnou formulací ve vnitřním a školním řádu
- systém opatření ve výchově (kladná i záporná)
- pravidelné měsíční metodické schůzky
- anonymní přání a stížnosti mohou chlapci vkládat do schránky důvěry, která je umístěna volně přístupná ve vstupním vestibulu našeho zařízení. Schránku důvěry pravidelně 1x za 14 dnů vybírá školní metodik prevence a psycholog zařízení. Případné stížnosti či přání jsou náležitě dokladována a předávána k dalšímu projednání podle obsahu – vedení ústavu, pedagogické rady, stravovací komise, porady výchovy. Výsledky projednávání a návrhy řešení jsou anonymně sdělovány na aktivním shromáždění dětí.

SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI ORGANIZACEMI

Naše zařízení pravidelně spolupracuje s/se:

- Zřizovatelem zařízení
- SVP Help Uherské Hradiště
- K-centrum, Charita Kyjov
- PPP, logopedi
- PMS Kroměříž
- Odborní lékaři (psychiatři, kardiologové, obezitologové, nutriční specialisté…)
- OSPOD
- Okresní metodik prevence
- Policie České republiky (Morkovice, Kroměříž)
- Vojenská policie Olomouc
- Soudy
- Vězeňská služba ČR
- Občanská sdružení specializující se na pomoc závislým (Podané ruce,…)
- Nízkoprahový klub Likusák
- Společnost MEDEXA,
- MŠ a ZŠ Střílky
- Obecní úřad Střílky
- Soukromníky spolupracujícími se zařízením nebo chlapci externě (v rámci brigád, lamaterapie apod.)

ZÁVĚR

MPP byl konzultován a schválen vedením VÚ, SVP Help, ZŠ a SŠ Střílky pro školní rok 2026 -2027. Uvedené aktivity jsou pouze rámcové, v průběhu školního roku budeme pružně reagovat na vzniklé situace a potřeby, bude doplňován a operativně aktualizován.

Do realizace MPP jsou zapojeni všichni chlapci umístění v zařízení, pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci, rodiče i zákonní zástupci a odborníci z nejrůznějších oblastí.

Na konci školního roku je program pravidelně vyhodnocován prostřednictvím programu SEPA (Systém Evidence Preventivních Aktivit).

Přílohy:

1. Krizový plán
2. Šikana, Školní program proti šikanování, jednotný postup
3. Školní preventivní strategie 2021-2027
4. Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) + 21 tematických příloh MŠMT

Ve Střílkách dne 25. 8. 2026

Mgr. Alena Bowra
etoped

Mgr. Ladislav Huťka
ředitel